

G20 Ülkeleri, Küresel CO₂ Emisyonlarının %83'ünden Sorumlu!

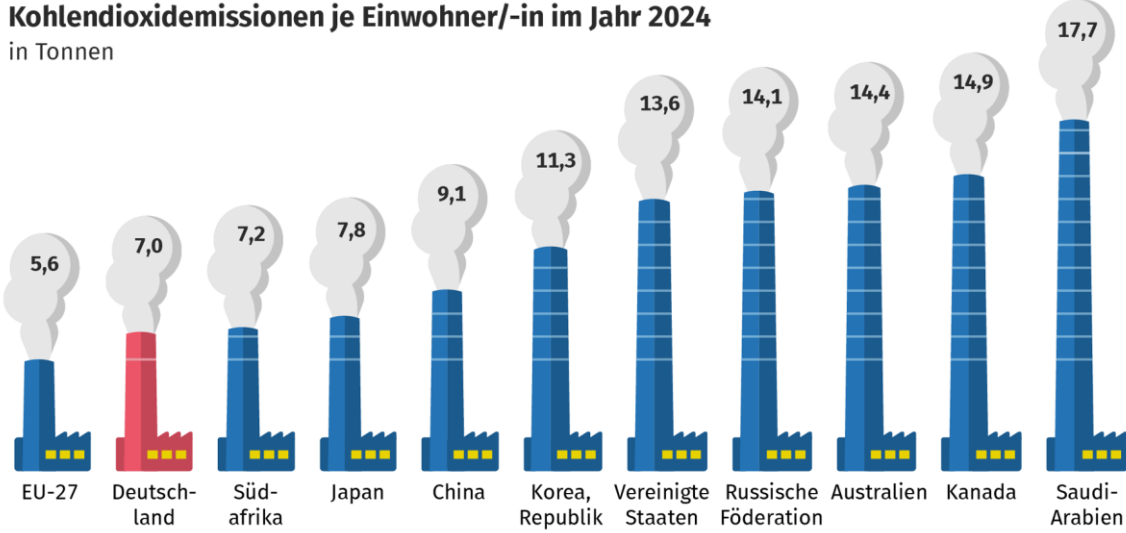
Yüksel Atakan: Dr. Fizik Y.Müh., ybatakan4@gmail.com 10.11.2025 /I/

2024 yılında küresel CO₂ salımı yaklaşık 39,6 milyar ton düzeyine ulaştı. Bu emisyonların %82,8'inden ise G20 ülkeleri sorumlu.

G20 üyeleri arasında en büyük karbondioksit salıcıları Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan ve AB oldu. **Ancak, nüfus dikkate alındığında sıralama değişiyor.**

Tüm G20 ülkeleri arasında kişi başına düşen en yüksek CO₂ salımı 17,7 ton ile Suudi Arabistan'da kaydedildi. Onu 14,9 ton ile Kanada, 14,4 ton ile Avustralya ve 14,1 ton ile Rusya Federasyonu takip etti. Çin ise yaklaşık 9,1 ton ile AB'den (5,6 ton) daha yüksek bir kişi başı salıma sahipti. **Şekil**

Kohlendioxidemissionen je Einwohner/-in im Jahr 2024
in Tonnen



Quelle: EDGAR/JRC

© Statistisches Bundesamt (Destatis), 2025

Dünya 2,8 Derecelik Küresel Isınmaya Doğru Gidiyor **Son Güncelleme: 04.11.2025**

30.Dünya, Brezilya İklim Konferansı'nın hemen öncesinde Birleşmiş Milletler, küresel ısınmada dramatik bir artış konusunda uyardı. Daha fazla koruma önlemi alınmazsa, 1,5 derecelik hedefin yakında aşılması bekleniyor. Ancak yine de umut ışıkları var.

Birleşmiş Milletler'e göre, yüzyılın sonuna kadar dünya, sanayi öncesi döneme göre 2,8 derecelik bir küresel ısınmaya doğru ilerliyor. Ülkelerin ulusal iklim koruma planlarını (NDC) duyurulduğu şekilde uyguladıkları varsayıldığında, tahmin 2,3 ila 2,5 derece arasında.

Nairobi merkezli BM Çevre Programı (UNEP), uluslararası düzeyde anlaşılan 1,5 derecelik hedefin önümüzdeki on yıl içinde çok büyük olasılıkla aşılabileceğini açıkladı. Uluslararası toplum, iklim değişikliğinin en kötü etkilerini önlemek için küresel ısınmayı aslında 1,5 derece ile sınırlandırmak istiyor. Geçen yıl tahmin edilen 3,1 dereceye göre, bu yılki BM raporundaki hesaplama biraz daha iyi görünüyor. Devletlerin ulusal iklim koruma planlarında öngördükleri her şeyi uyguladıkları

varsayılırsa, hesaplamalara göre yüzyılın sonuna kadar 2,3 ila 2,5 derecelik bir ısınma beklenebilir. Geçen yıl bu kestirim hala 2,6 ila 2,8 derece arasındaydı.

Brezilya COP30: Paris'ten On Yıl Sonra - Belém'deki İklim Zirvesi Neden Bu Kadar Önemli?

Breziya Belém'deki BM İklim Konferansı: İklim Hedeflerine Ne Olacak?

Kasım 2025 Brezilya'daki iklim konferansında şimdiye kadar konulan hedefler izlenecek mi?

Guterres: "Hiç Yeterli Değil"

BM Genel Sekreteri António Guterres, "Bu bir ilerleme - ama hiç yeterli değil" diyerek eleştirdi. Mevcut planlarla işaretler hala "iklim çöküşüne" yönelik. İklim uzmanı Anne Olhoff, "Hırs ve eylemler, hiçbir yerde, küresel olarak gereksinim duyulan düzeye yakından bile yaklaşmıyor" dedi

Uzmanlara göre bu, fırtınalar, kuraklıklar ve seller gibi daha fazla ve daha şiddetli aşırı hava olaylarının beklendiği anlamına geliyor. Ayrıca, iklim değişikliğinin daha da hızlanmasının tetiklendiği 'iklimin tümüyle bozulma noktalarına' ulaşılması tehdidi var.

Böylece, dünya şimdiden, mevcut ısınması nedeniyle tropikal mercan resiflerinin kalıcı olarak hayatta kalması için fazla sıcak hale geldi. Küresel ısınma, iki derecenin belirgin altında sınırlandırılmazsa, bunun kutuplardaki buz tabakaları ve Amazon yağmur ormanları için ağır ve kalıcı sonuçları olması beklenir.

ARD Brüssel muhabiri Kathrin Schmid, AB'nin ortak iklim koruma hedefleri görüşmeleri hakkında. 04.11.2025/ ABD'nin Çekilmesi Kötüleşmeye Neden Olabilir

ABD'nin Paris İklim Anlaşması'ndan çekilme kararı Ocak ayında kesin olarak yürürlüğe girecek. UNEP'e göre, ABD'nin iklim koruma hedeflerinin ortadan kalkması, ısınmayı onda bir derece daha artırabilir.

Tropikal Mercan Resifleri Artık Kurtarılamayabilir. 13.10.2025/

1,5 Derecede Ne Kadar Kalınacak?

Şimdiye kadarki en sıcak yıl olan 2024, 1,5 derece eşiğini çoktan aştı - ancak hedef resmi olarak ancak çok yıllık ortalamada kaçırılmış sayılıyor. Yine de Birleşmiş Milletler, bu aşmanın neredeyse kaçınılmaz olduğunu düşünüyor. Raporun yazarları, "Kararlı, zamanında emisyon azaltımları, aşmanın başlangıcını geciktirebilir ancak tamamen engelleyemez" diye yazıyor.

"Önümüzdeki büyük görev, bu aşmanın geçici ve minimum düzeyde kalmasını sağlamak, böylece 1,5 dereceye dönüş olasılığı mümkün kalır." Guterres uyarıyor: "Hedeflerin aşıldığı her aşama, kaçınılmaz olarak dramatik sonuçlar doğuracak" - insan hayatının kaybı, yerinden edilmiş topluluklar ve kalkınmada gerilemelerle.

Ancak Bir Umut Işığı da Var:

Paris İklim Anlaşması'nın on yıl önce başlamasından bu yana, yıllık ısınma kestirimi azaldı; o zamanlar 3 ila 3,5 derece bekleniyordu.

BM Raporu: Dünya Çapında Binlerce Metan Gazı Sızıntısı. 22.10.2025/

Çözümler Mevcut, Siyasi İklim Zor

Birleşmiş Milletler Çevre Programı uzmanları ayrıca G20 ülkelerine de çağrıda bulunuyor. Bunlardan yedisi, 2035 hedefli yeni iklim koruma planları (NDC) sundu, üçü ise analiz zamanına kadar en azından planlarını duyurmuştu. Çin planını Pazartesi günü sundu. AB ise şu anda bu konuyu görüşüyor. Sonuç olarak: Rapora göre, daha fazla iklim koruması taahhütleri yeterince iddialı değil.

İklim Değişikliğinin Kısır Döngüsü

WMO'ya göre, 2024'te CO₂ konsantrasyonundaki keskin artışın birkaç nedeni var. Kömür, petrol ve gaz yakmaktan kaynaklanan sürekli yüksek emisyonlarımızın yanı sıra, çok sayıda orman ve çalı yangını da katkıda bulundu.

2024 şimdiye kadarki en sıcak yıldır ve küresel ortalama sıcaklık sanayi öncesi düzeylerin 1,5 derecenin üzerine çıktı. WMO uzmanı Tarasova, yükselen sıcaklıklar nedeniyle doğanın CO₂'yi soğurma/emme yeteneğinin de zayıfladığını söylüyor: "2024'te ormanlar ve okyanuslar, önceki yıllara göre daha az CO₂ emdi. Ancak bu emilim kesinlikle gereklidir. Ormanlar ve okyanuslar işlerini beklediğimiz gibi yapmazlarsa, bu çok, çok tehlikeli bir sinyaldir."

WMO bir kısır döngü konusunda uyarıyor: CO₂ ve diğer sera gazları tarafından hapsedilen ısı enerjisi, iklim değişikliğini hızlandırıyor ve aşırı hava koşullarına yol açıyor; bunların etkileri ise küresel ısınmayı daha da körüklüyor.

Güneş, bulutsuz bir gökyüzünden parlıyor.

İklim Isınmaya Devam Ediyor - 28.05.2025 - Dünya Meteoroloji Örgütü: Önümüzdeki Beş Yılda Yeni Sıcaklık Rekorları - Dünya Meteoroloji Örgütü'nün kestirimleri, önümüzdeki yılların da aşırı sıcak geçebileceğini gösteriyor.

Amazon Örneği

Artan küresel ısınmanın sera gazı konsantrasyonlarındaki artışa nasıl katkıda bulunduğu, Amazon havzasındaki yağmur ormanlarında görülebiliyor. WMO uzmanı Tarasova, 2023'te başlayan kuraklığın, tahminlerin aksine 2024 boyunca da devam ettiğini bildiriyor: "**Aslında artık fotosentez yapmayan tamamen kuru bir ormana sahibiz. Yani, stres altındaki ormanlar, su olmadığında ve sıcaklık arttığında CO₂ emilimlerini azaltır. Ancak orman yaşıyor ve nefes alıyor, bu yüzden de atmosfere CO₂ yayıyor.**" Bu fenomenin, 2022'deki bir kuraklık sırasında Avrupa ormanlarında da gözlemlendiğini belirtiyor.

Paris İklim Hedefleri Tehlikede

WMO, atmosferdeki sera gazı konsantrasyonlarındaki büyük artışın "ciddi kaygı" kaynağı olduğu uyarısında bulunarak tek bir çözüm olduğunu görüyor: **Sera gazı emisyonlarımız acilen ve büyük ölçüde azaltılmalı. Aksi takdirde, ısınmayı 2 derecenin belirgin altında sınırlama hedefi olan Paris İklim Anlaşması amacına ulaşamayabilir.**

.....

Kaynaklar /I/: Çeşitli Almanya yayınlarından derlenmiştir